

Милија Марјановић
инспектор-просветни саветник
за историју

АНАЛИЗА ГРУПНОГ САВЕТОДАВНО-ИНСТРУКТИВНОГ РАДА јун-август 2012. године

Циљна група:

- наставници историје основних школа у Републици Српској;
- професори историје у гимназијама, средњим стручним и средњим техничким школама у Републици Српској.

Циљ савјетовања:

- упознавање наставника о запажањима инспектора-просветних саветника након проведених индивидуалних увида у рад наставника;
- упознавање наставника са елементима индивидуалних увида у рад наставника;
- анализа постојећих НПП-а и активности на њиховој модернизацији (НПП за 2. разред гимназије општег, друштвено-језичког, природно-математичког и рачунарско-информатичког смера)
- давање основних упутстава наставницима о правилима планирања, програмирања и припремања за наставу историје;
- реализација стручне теме: Тестови у настави историје;
- информације за наредну школску годину;
- успостављање активне комуникације између саветника и наставника, у вези са питањима и проблемима који су најактуелнији у реализацији наставе историје.

Организација саветовања

У складу са планираним активностима РПЗ-а за 2012. годину, у току месеца јуна и августа реализован је групни саветодавно-инструктивни рад са наставницима историје основних и средњих школа са територије Републике Српске.

У јуну месецу реализовано је непосредно саветовање са наставницима основне и средње школе на четири пункта и то: Бијељина, Милићи, Фоча и Требиње. У следећој табели дат је преглед саветовања у јуну месецу.

Место	Школа	Датум	групе	Број учесника
Бијељина	Гимназија „Ф. Вишњић“	26. 06.	ОШ	14
			СШ	7
Милићи	СШ „ М. Миланковић“	27. 06.	ОШ	12
			СШ	6
Фоча	СШЦ	28. 06.	ОШ и СШ	(7+7) =14
Требиње	Гимназија	29. 08.	ОШ и СШ	(18+7) = 25

Као што се из претходне табеле може видети саветовање је реализовано укупно са 6 група. Према броју наставника на терену направљен је распоред група. Евидентно је да одазив наставника није био на највишем нивоу. У јуну мјесецу на саветовањима је присуствовао 51 наставника основне школе и 27 професора средњих школа, што укупно чини 78 наставника. Општи утисак учесника је да су се у школама домаћинима саветовања потрудили да обезбеде што боље услове за рад.

У августу месецу реализовано је саветовање за наставнике основне и средње школе и то на четири пункта (Добој, Пале, Бања Лука и Приједор) у шест радних дана и са укупно 228 наставника. У следећој табели дат је приказ учесника саветовања у августу 2012. године.

Место	Школа	Датум	групе	Број учесника
Добој	ОШ „ Свети Сава“	20. 08.	ОШ	26
			ОШ	24
Пале	ОШ „Пале“	21. 08.	ОШ и СШ	(10 + 10) =20
Бања Лука	ОШ „ Иво Андрић“	22. 08.	ОШ	35
			ОШ	24
Бања Лука	ОШ „ Иво Андрић“	23. 08.	ОШ	21
			СШ	27
Приједор	ОШ „Д. Максимовић“	24. 08	ОШ	24
			СШ	10
Добој	ОШ „ Свети Сава“	27. 08.	СШ	17

У оквиру 10 група саветовање је реализовано са 164 наставника основне школе и 64 професора средње школе, што укупно износи 228 наставника.

Преглед присутности наставника историје на саветовању по подручним јединицама представљен је у следећој табели:

ОСНОВНА ШКОЛА

Регија	Евидент. наставника	Присутно наставника	%
Бања Лука	84	80	95,23%
Приједор	93	24*	25,80%*
Добој	67	50	74,62%
Бијељина	23	14	60,86%
Бирач	26	12	46,15%
Фоча	50	35	70%
УКУПНО	343	215	62,68%

- Несразмеран проценат присутности у регијама Бања Лука и Приједор настао је због тога што се у евиденцији регије Приједор налазе и наставници општина Градишка, Србац, Прњавор и Лакташи, а они су због тога што им је Бања Лука ближа дошли на саветовање у Бања Луку.

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Регија	Евидент. наставника	Присутно наставника	%
Бања Лука	27	27	100%
Приједор	26	10*	38,46%*
Добој	28	17	60,71%
Бијељина	18	13	72,22%
Фоча	29	24	82,75%
УКУПНО	128	91	71,09%

- Несразмеран проценат присутности у регијама Бања Лука и Приједор настао је због тога што се у евиденцији регије Приједор налазе и професори средњих школа са општина Градишка, Србац и Прњавор, а они су због тога што им је Бања Лука ближа дошли на саветовање у Бањалуку.

• На крају су дати збирни резултати за све наставнике како основних тако и средњих школа.

Школа	Евидент. наставника	Присутно наставника	%
Основна	343	215	62,68%
Средња	128	91	71,09%
УКУПНО	471	306	66,88%

Закључак:

У оквиру Годишњег саветодавно-инструктивног рада за школску 2012/2013. годину саветовање је реализовано у два термина и то: јунском и августовском. Саветовање је реализовано у 8 градова и то током 10 радних дана. На саветовању је учествовало 306 наставника (91 средњих школа и 215 наставника основних школа) који су били распоређени у 16 група. Од укупно позваних 343 наставника основних школа присутно на саветовању је било 215, што чини 62,68%, а од укупно позваних 128 професора средњих школа на саветовању је било присутно 91, што чини 71,09%. У просеку је у односу на укупан број наставника у основним и средњим школама било присутно 66,88% наставника.

Ток савјетовања

У РПЗ-у заједнички је утврђен предлог дневног реда за сва саветовања са следећим тачкама:

1. Запажања инспектора-просветних саветника са извршених увида у рад наставника
2. Стручно-педагошка тема: Тестови у настави историје
3. Информације за наредну школску годину
4. Разно

Наставници нису имали примједбе, нити приједлоге за допуну дневног реда који је предложен.

У оквиру прве тачке дневног реда наставници су упознати са активностима РПЗ-а на провођењу комплексних и индивидуалних увида у рад наставника. Указано је на то шта све чини индивидуални преглед. Основни циљу је да наставници буду припремљени за такве врсте прегледа, односно да се избегну све потешкоће приликом реализације индивидуалних увида у рад наставника историје.

У оквиру стручно-педагошке теме инспектор-просветни саветник је подсетио наставнике на улогу и значај примене тестова у настави историје, а говорио је и о врстама и типовима задатака у тесту, као и техници израде теста. Наставници су узели учешћа у разговору на ову тему и указали на проблеме са којима се они сусрећу, а који су били везани уз материјалне тешкоће и недостатак могућности да у својим школама умножавају материјале за тестове.

Пре излагања о ономе што следи у наредној школској години, направљен је осврт на најзначајнија дешавања у претходној. То се односи пре свега на такмичење ученика основне и средње школе. У исто време најављено је и такмичење из историје наредне године. Наставници су се укључили у разговор о такмичењу дајући корисне предлоге и примедбе. Детаљан приказ примедби и предлога наставника биће дат у анализи евалуационих листа које су попунили учесници саветовања.

За наредну школску годину најављена је примена новог Наставног плана и програма за ученике 2. разреда гимназије свих смерова. Наставници су упућени у начин примене тог програма, који је сачињен по истом принципу као и претходни. У исто време речено име је да је у току израда уџбеника Историја за 1. разред општег и друштвено-језичког смера, те да се његов излазак очекује током септембра месеца.

Наставници основних школа упознати су са пројектом „Историја за будућност“ и активностима које се у оквиру пројекта проводе, а које се односе на наставу историје у 6. разреду.

У завршном делу саветовања наставници су попуњавали евалуационе листе, а током доделе сертификата извршено је и ажурирање базе података.

Питања, приједлози и сугестије:

- Наставници су предложили да се такмичење из историје у наредној школској години реализује за ученике 7. разреда основне школе, односно 2. разреда гимназије и 1. разреда средње стручне школе, и то у оквиру теме о националној средњовјековној историји. Сматрају да за тај период већ имају литературу из претходног периода и да су ученици посебно мотивисани за проширивање знања из националне историје средњег века.
- Истакнут је проблем реализације НПП у 6 разреду основне школе, због чињенице да се историја изучава само један час седмично.
- Наставници сматрају да је неопходно радити и на томе да се наставни предмет историја врати у други разред средњих стручних школа.
- Наставници су дали мноштво примера из праксе у којима се виде потешкоће у примени појединих правилника.
- Наставници су исказали потребу за стручним семинарима, како би оснажили своје стручне компетенције.
- Велики проблем, по речима наставника, у реализацији наставних садржаја, представља недостатак наставних средстава у школама.

Закључак

Видљиво је да је највећи број питања био везан за проблеме који су настали у претходном периоду, па је стога веома тешко обећати било какве радикалне промене у наредном. Оно што је важно јесте да се у наредном периоду воде активности који би биле усмерене ка решавању тих питања и побољшања положаја историје у образовном процесу. Зато је веома важно да наставници својим радом дају пуни допринос промовисању значаја изучавања историје и у основној и у седњој школи. Такође је важно да се све активност добро припреме, како би се препознала основаност захтева.

Наставницима је сугерисано да се у процесу припреме за нову школску годину упознају са законским и подзаконским актима који прате образовање, као и Посебним колективним уговором за запослене у образовању, те да заштиту својих права и помоћ у току рада траже, како од инспектора-просветног саветника, тако и од инспекције и представника синдиката.

Такође, указано им је на потребу перманентног остваривања комуникације са стручним савјетником у свакој ситуацији, било да се ради о питањима, приједлозима, сугестијама, примјерима добре праксе, напредовању, промовисању одређених активности и сл.

Уочено је да је огромна већина наставника била веома задовољна чињеницом да се ово саветовање реализује непосредно, а не путем виде-конференције.

Наставницима је препоручено да прате све савремене токове у области технологије, научна достигнућа, да примјењују иновације у настави, врше перманентно стручно усавршавање, како индивидуално, тако и на нивоу актива, школе и да искористе сваку прилику да се самообразују.

Бањалука,
03.09.2012. године

Милија Марјановић
инспектор-просветни саветник